

SELETUSKIRI

SISUKORD

1. Üldosa.....	2
2. Tellija.....	2
3. Projekteerijad	2
4. Alusdokumendid.....	3
5. Tähiste nimekiri.....	4
6. Piiritähis	5
7. Rekordpaiga tähis.....	5
8. Tähiste viimistlus ja nõuded	5
9. Maastikuarhitektuurne lahendus	6
10. Jäätmekäitlus.....	7
11. Visuaalid	8

IDA-VIRU REKORDI- JA PIIRITÄHISED

Objekti aadress: Ida-Viru Maakond, erinevad asukohad
Projekti koostaja: Doomino Arhitektid OÜ
Vastutav arhitekt: Pelle-Sten Viiburg
Töö nr: 2580

SELETUSKIRI

Projekti staadium: Põhiprojekt
Dokumendi nr: AR-O-03
Kuupäev / versioon: 10.06.2025
Leht: 1/11

1. Üldosa

Eesti rekordpaikade tähistamise projekt on ellu kutsunud Ida-Viru turismiklastri poolt, mille tegevust koordineerib SA Ida-Viru Ettevõtluskeskus. Klastri eesmärk on tõsta maakonda külastavate turistide arvu, et Ida-Virumaa oleks Harjumaa järel külastatavuselt teine maakond Eestis.

Käesoleva projekti eesmärk on Ida-Virumaal asuvate Eesti rekordpaikade (nagu näiteks Eesti pikim liivarand) tähistamine nende asukohtades. Rekordpaigad kaardistati [Tartu Ülikooli 2020. a uuringus](#). Projekti raames tähistatakse looduses kokku **26 objekti** hästi märgatavate tähistega. Tähiseid on kahte tüüpi – **6 piirtähist ja 20 rekordpaiga tähist**.

NB! Tegemist on kõiki tähiseid käsitleva ühise seletuskirjaga ja selles esitatud info on universaalne. Konkreetset tähist puudutav info on esitatud asendiplaanidel, mis on koostatud iga tähise kohta eraldi.

2. Tellija

SA Ida-Viru Ettevõtluskeskus

Keskväljak 4, 41531 Jõhvi

Kontaktisik:

Kadri Jalonen

Kadri.jalonen@ivek.ee

+372 517 4236

3. Projekteerijad

Peaprojekteerimine:

Doomino Arhitektid OÜ

reg. nr. 11310421

MTR reg nr. EEPO01215

Pardi 6, Tallinn 11311, Eesti

Vastutav arhitekt:

Pelle-Sten Viiburg, volitatud arhitekt, tase 7

pelle@doomino.ee

+372 5127799

Disainer:

Mari Tosmin,

info@maritosmin.com

+316 13652174

Ehituskonstruksioonid:

STYB Projekt OÜ

reg. nr. 14900983

Mustamäe tee 16, 10617 Tallinn

Ilona Taimur, volitatud ehitusinsener, tase 8

IDA-VIRU REKORDI- JA PIIRITÄHISED

Objekti aadress: Ida-Viru Maakond, erinevad asukohad

Projekti koostaja: Doomino Arhitektid OÜ

Vastutav arhitekt: Pelle-Sten Viiburg

Töö nr: 2580

SELETUSKIRI

Projekti staadium: Põhiprojekt

Dokumendi nr: AR-O-03

Kuupäev / versioon: 10.06.2025

Leht: 2/11

4. Alusdokumendid

Lähteandmed:

- Rekordite tähistamine Ida-Virumaal. Pakkumiskutse ja lähteülesanne.
- Ida-Viru turismiklastri logo visuaalne identiteet. Versioon 2.0; märts 2021.
- Ida-Virumaa rekordid. Lõpparuanne. 5.juuni 2020.

Uuringud:

- Valdavalt on tähiste geodeetilised alusplaanid mõõdistanud Radiaan OÜ mais ja juunis 2025. Üksikutes asukohtades on kasutatud olemasolevaid geodeetilisi alusplaanide, mille koostaja ja töö nr on näidatud konkreetsetel asendiplaanil.

Normdokumendid:

Projekti koostamisel on lähtutud Eesti Vabariigis kehtivatest õigusaktidest, normdokumentidest ja standarditest.

Õigusaktid, standardid ja juhendid:

- Planeerimisseadus – vastu võetud 28.01.2015; RT I; 26.02.2015, 3, jõustumine 01.07.2015;
- Ehitusseadustik – vastu võetud 11.02.2015; jõustumine 01.07.2015;
- Majandus- ja taristuministri määrus nr 97 „Nõuded ehitusprojektile“; vastu võetud 17.07.2015; jõustumine 21.07.2015
- Looduskaitse seadus;
- Jäätmeseadus;
- EVS 843:2016 Linnatänavad;
- EVS 932:2017 Ehitusprojekt;
- Maa RYL 2010
- RT-89-10620-et Haljasalade mullatööd.
- Hea ehitustava ET-1 0207-0068
- Ehitatud keskkonna ligipääsetavus nägemispuudega inimestele. Projekterimisjuhend" (Eesti Pimedate Liit, 2016.a);
- Kõiki kaasava elukeskkonna loomine ja kavandamine (koostajad Eesti Arhitektide Liit, Eesti Disainikeskus ja Eesti Kunstiakadeemia, 2012):
https://www.astangu.ee/sites/default/files/media/koiki_kasava_elukeskkonna_kavandamine_loomine.pdf

Projekt vastab aluseks võetud õigusaktidele, normdokumentidele, eeskirjadele, tehnovõrkude valdajate (edaspidi Võrguettevõtte) tehnilistele tingimustele ja Tellija poolsele lähteülesandele.

Kõigi õigusaktide, normdokumentide ja eeskirjade puhul tuleb kinni pidada käesoleval ajahetkel kehtivatest õigusaktidest, normdokumentidest ja eeskirjadest.

IDA-VIRU REKORDI- JA PIIRITÄHISED

Objekti aadress: Ida-Viru Maakond, erinevad asukohad
Projekti koostaja: Doomino Arhitektid OÜ
Vastutav arhitekt: Pelle-Sten Viiburg
Töö nr: 2580

SELETUSKIRI

Projekti staadium: Põhiprojekt
Dokumendi nr: AR-O-03
Kuupäev / versioon: 10.06.2025
Leht: 3/11

5. Tähiste nimekiri

Projekt näeb ette 26 objekt tähistamise, millest 6 on piiritähised ja 20 rekordpaiga tähised.

1	Alutaguse - Rekorditähis - Peipsi põhjakallas – pikim liivarand Eestis
2	Alutaguse - Rekorditähis - Vasknarva buunid ja tamm – Eesti suurimad sisemaised hüdroehitised
3	Alutaguse - Rekorditähis - Narva jõgi – Eesti kõige saarterohkem jõgi
4	Alutaguse – Piiritähis (kõrge sokliga)
5	Jõhvi – Rekorditähis - Jõhvi Mihkli kirik – Eesti suurim keskaegne maakirik
6	Jõhvi – Piiritähis (madala sokliga)
7	Jõhvi – Rekorditähis - Kolme nõiakaev – Eesti ainuke aasta läbi toimiv nõiakaev
8	Kohtla-Järve – Rekorditähis - Kohtla-Järve poolkoksimägi – Eesti kõrgeim tehismägi
9	Kohtla-Järve – Rekorditähis - Kohtla-Järve – Eesti esimese õlitehase asupaik
10	Kohtla-Järve – Rekorditähis - Kohtla-Järve – esimese tööstusliku põlevkivikaevanduse asupaik
11	Lüganuse – Rekorditähis - Kiviõli Seikluskeskuse trosslaskumine – Eesti pikim trosslaskumine
12	Lüganuse – Rekorditähis - Aidu sõudekanal – Eesti ainus inimese rajatud olümpiamõõtmetes sõudekanal
13	Lüganuse – Rekorditähis - Aa -Eesti ristsõnapealinn
14	Lüganuse – Piiritähis (kõrge sokliga)
15	Narva – Rekorditähis - Narva kindlustused – kõige paremini säilinud kindlustuste süsteem Eestis
16	Narva – Rekorditähis - Kreenholmi manufaktuur – Euroopa suurim tööstuskompleks 19. sajandil
17	Narva – Rekorditähis - Narva veehoidla – Eesti suurim tehisjärv
18	Narva – Piiritähis (madala sokliga)
19	Narva-Jõesuu – Rekorditähis - Narva-Jõesuu rand – Eesti pikim mereäärne kuurortrand
20	Narva-Jõesuu – Piiritähis (kõrge sokliga)
21	Sillamäe – Rekorditähis - Eesti suurima kõrguste vahega Sillamäe veehoidlate kaskaad
22	Sillamäe – Rekorditähis - Sillamäe kesklinn – Eesti kõige paremini säilinud 1950. aastate uusklassitsistlik linnakeskus
23	Sillamäe – Rekorditähis - Sillamäe – Põhja-Eesti esimene kuurort
24	Toila – Rekorditähis - Valaste juga – Eesti kõrgeim juga
25	Toila – Rekorditähis - Eesti Kaevandusmuuseum – Eesti sügavaim muuseum
26	Toila – Piiritähis (madala sokliga)

IDA-VIRU REKORDI- JA PIIRITÄHISED

Objekti aadress: Ida-Viru Maakond, erinevad asukohad
Projekti koostaja: Doomino Arhitektid OÜ
Vastutav arhitekt: Pelle-Sten Viiburg
Töö nr: 2580

SELETUSKIRI

Projekti staadium: Põhiprojekt
Dokumendi nr: AR-O-03
Kuupäev / versioon: 10.06.2025
Leht: 4/11

6. Piiritähis

Piiritähise näol on tegemist raudbetoonist valatud IDA-VIRU logoga, mille kollaseks värvitud tähed seisavad naturaalsel hallist betoonist soklil.

Piirtähise suuruse valikul on arvestatud, et see paistaks maanteel sõites kaugelt silma. Logo tähtede kõrgus on 1200mm ja sokli kõrgus linnalises keskkonnas 400mm ning maantee ääres 600mm. Sokli kõrgust reguleeritakse vundamendi rajamiskõrgusega.

Kõrge sokliga piirtähis on kavandatud Alutaguse valda (tähis nr. 4), Lüganuse valda (tähis nr.14) ja Narva-Jõesuusse (tähis nr. 20). Madala sokliga tähised Jõhvi (tähis nr.6), Narva (tähis nr.18) ja Toilasse (tähis nr.26).

Piiritähis paigaldatakse lintvundamendile vastavalt ehituskonstruksioonide projektile.

7. Rekordpaiga tähis

Rekorditähise kujundus on tuletatud klassikalisest asukoha tähisest, ehk PIN-ist. Monoliitsest raudbetoonist tähise üks pool keerab spiraalselt teise ette, luues kujundi, mis ei ole ainult kahemõõtmeline ning tekitades mõlemale küljele infotahvli paigaldamiseks sobiva kaldpinna. Tähis varustatakse nii eesti- kui inglisekeelse infotahvliga, millel lühikirjeldus objektist ja rekordist.

Tähise kujundus on mõlemalt küljelt identne. Mõlemal küljel on IDA-VIRU logo ning kiri REKORDPAIK.

Tähised kinnitatakse postvundamendile vastavalt ehituskonstruksioonide projektile.

8. Tähiste viimistlus ja nõuded

Tähised on projekteeritud armeeritud silebetoonist C30/37 ja need valatakse tehases. Sellest tulenevalt on tähiste üks külge sile raketisepind, teine külge terashõõrde pind.

Betoonpindade viimistlus BÜ4 järgi:

- nähtavale jäävad vormipinnad - raketisepind MUO A;
- nähtavale jäävad pinnad (tähed tagant) - terashõõrdepind THI A;
- mitte nähtavale jäävad pinnad - raketisepind MUO C.

Elementide nähtavale jäävad nurgad faasida minimaalselt. Võimalusel 5x5mm või 10x10mm; faaside vajadus, suurus ja paiknemine täpsustada enne tööde teostamist arhitektiga.

Täpsemad nõuded betoonile, sarrusele, raketisele, betoonitöödele jne. vt. ehituskonstruksioonide projektist.

Piiritähise betoonist tähed ja rekorditähis värvitakse hingava ja vett tõrjuv täismatt silikoonemulsioonil põhineva betoonivärviga. Värv tooniks RAL 2007 kollane (cmyk(0/47/100/0), mis on üks Ida-Viru logo visuaalse identiteedi värvidest. Detailid värvida vastavalt värvi kasutusjuhendile, kuid mitte enne, kui vesi on betoonist täielikult eraldunud. Enne värvimist eemalda pindadelt mustus survepesuga. Vajadusel lisada pesuvette liiva või kasutada terasharja värvimiseks

IDA-VIRU REKORDI- JA PIIRITÄHISED

Objekti aadress: Ida-Viru Maakond, erinevad asukohad
Projekti koostaja: Doomino Arhitektid OÜ
Vastutav arhitekt: Pelle-Sten Viiburg
Töö nr: 2580

SELETUSKIRI

Projekti staadium: Põhiprojekt
Dokumendi nr: AR-O-03
Kuupäev / versioon: 10.06.2025
Leht: 5/11

sobiva pinnaprofiili saamiseks. Betoonpindadelt eemaldada enne värvimist tsemendiliimikiht. Enne detailide lõpliku värvimist tuleb valmistada näidistöö ja kooskõlastada see tellija ja arhitektiga. Piirtähise sokkel viimistlemata rakettide vormipind.

Tähistele paigaldatavad tekstid. Piiritähisel kiri #SEIKLUSMAA ja rekorditähise mõlemal küljel IDA-VIRU logo ning kiri REKORDPAIK. Iga täht lõigata eraldi välja 3mm alumiiniumist ja pulbervärvida mustaks RAL 9004. Piiritähise madalama sokli puhul tähtede kõrgus 150mm, kõrgema sokli puhul 225mm. Iga elemendi tagumisele küljel keevispoldid, mis paigaldatakse šablooni järgi puuritud avadesse spetsiaalse liimiga. Lahendus peab olema ilmastiku- ja vandaalikindel.

Rekorditähise infotahvlid trükitakse musta fondiga kollaseks (RAL2007) pulbervärvitud 3mm alumiiniumplaadile ja kinnitatakse analoogselt tähtedega betooni pinnale.

Enne rekorditähiste lõpliku valmistamist teostada üks näidistöö, mis kooskõlastada arhitekti ja tellijaga.

9. Maastikuarhitektuurne lahendus

Tähised paigaldatakse väga erinevatesse ruumilistesse keskkondadesse – nii linna, mereranda kui metsa. Samuti erinevad katendid tähiste ümber. Suurem osa tähiseid paigaldatakse looduslikule haljasalale või murukatendile. Osa rekordpaiga tähiseid ka betoonkividega sillutatud aladele. Peale tähiste paigaldamist tuleb teostada katendite taastamine ja ennistada olemasolev olukord tähiste ümber. Täpsed juhised katendite ennistamiseks iga konkreetse tähise juures on antud selle tähise asendiplaanil. Uusi katendeid tähiste ümber ei ole projekteeritud.

Katendite taastamine haljasaladel ja murul

Peale kaeviku tagasitäitmist/tihendamist kaetakse taastatav ala huumusmulla kihi või loodusliku pinnasega, mis antud alale iseloomulik. Muru alal kaetakse taastatav ala vähemalt 15 cm paksuse sõelutud uue huumusmulla kihiga, külvatakse muruseeme ning rullitakse vastavalt asendiplaanil näidatud mahus. Võib kasutada ka mätastust või muruvaipa, millele tehakse kasvumullast aluskiht, jätkuvahed täidetakse kasvumullaga, kastetakse ja rullitakse. Rajatav pind ei tohi oma kõrguse tõttu takistada sademevee äravoolu katetelt. Laotatav pinnase või kasvumulla kiht tuleb piisavalt tihendada, et ei tekiks hilisemaid vajumeid ja lohke. Paigaldatav kasvumulla kiht tuleb töömaa piiridel sujuvalt kokku viida olemasoleva murukatendiga. Laotatav muld peab olema eelnevalt ette valmistatud – kivid välja sõelutud ja muud ebasobivad esemed eemaldatud.

Taastamistöodel kasutada maksimaalselt olemasolevat pinnast.

Katendite taastamine sillutiskiviga kaetud aladel

Sillutiskiviga kaetud aladel tuleb enne tähise paigaldamist ja kaevetöödega alustamist ettevaatlikult eemaldada olemasolevad sillutiskivid. Tööd teostada käsitsi, mitte kasutada rasketehnikat, mis sillutiskive vigastab. Tööde ajaks ladustada sillutiskivid turvaliselt, et oleks tagatud nende vigastusteta säilimine. Ehituse ajal tuleb kaitsta ka mitteülesvõetavad sillutatud alad.

Peale kaeviku tagasitäitmist/tihendamist kaetakse taastatav ala ca 20cm paksuse lubakivikillustiku kihiga (fr. 16/32) ja kiilutakse 3...5cm paksuse killustikuga (fr 4/16; E=140 MPa), millele paigaldatakse

IDA-VIRU REKORDI- JA PIIRITÄHISED

Objekti aadress: Ida-Viru Maakond, erinevad asukohad
Projekti koostaja: Doomino Arhitektid OÜ
Vastutav arhitekt: Pelle-Sten Viiburg
Töö nr: 2580

SELETUSKIRI

Projekti staadium: Põhiprojekt
Dokumendi nr: AR-O-03
Kuupäev / versioon: 10.06.2025
Leht: 6/11

sillutiskivid. Rajatav pind ei tohi oma kõrguse tõttu takistada sademevee äravoolu katetelt ning tuleb töömaa piiridel sujuvalt kokku viida olemasoleva katendiga taastades algse vertikaalplaneeringu.

10. Jäätmekäitus

Ehitusel tekkivad jäätmed käideldakse vastavalt kohaliku omavalituses kehtivale jäätmehoolduseeskirjale. Tekkivad ehitusjäätmed kogutakse ja sorditakse liigiti eraldi vastavalt sorditavatele jäätmeliikidele, lähtudes jäätmete taaskasutusvõimalustest.

Ehitusjäätmeid ei anta vedamiseks, kõrvaldamiseks ega taaskasutamiseks üle isikule, kellel puudub sellekohane jäätmeluba või kes ei ole ehitusjäätmete käitlejana registreeritud. Ohtlike ehitusjäätmete üleandmisel kontrollib jäätmevaldaja, et isikul, kellele jäätmed üle antakse, on lisaks jäätmeleale ka ohtlike jäätmete käitluslitsents.

IDA-VIRU REKORDI- JA PIIRITÄHISED

Objekti aadress: Ida-Viru Maakond, erinevad asukohad
Projekti koostaja: Doomino Arhitektid OÜ
Vastutav arhitekt: Pelle-Sten Viiburg
Töö nr: 2580

SELETUSKIRI

Projekti staadium: Põhiprojekt
Dokumendi nr: AR-O-03
Kuupäev / versioon: 10.06.2025
Leht: 7/11

11. Visualiseringud

Madala sokliga piiritähis

Kõrge sokliga piiritähis

IDA-VIRU REKORDI- JA PIIRITÄHISED

Objekti aadress: Ida-Viru Maakond, erinevad asukohad
Projekti koostaja: Doomino Arhitektid OÜ
Vastutav arhitekt: Pelle-Sten Viiburg
Töö nr: 2580

SELETUSKIRI

Projekti staadium: Põhiprojekt
Dokumendi nr: AR-O-03
Kuupäev / versioon: 10.06.2025
Leht: 8/11

Rekordpaiga tähis

IDA-VIRU REKORDI- JA PIIRITÄHISED

Objekti aadress: Ida-Viru Maakond, erinevad asukohad
Projekti koostaja: Doomino Arhitektid OÜ
Vastutav arhitekt: Pelle-Sten Viiburg
Töö nr: 2580

SELETUSKIRI

Projekti staadium: Põhiprojekt
Dokumendi nr: AR-O-03
Kuupäev / versioon: 10.06.2025
Leht: 9/11

Rekordpaiga tähis

IDA-VIRU REKORDI- JA PIIRITÄHISED

Objekti aadress: Ida-Viru Maakond, erinevad asukohad
Projekti koostaja: Doomino Arhitektid OÜ
Vastutav arhitekt: Pelle-Sten Viiburg
Töö nr: 2580

SELETUSKIRI

Projekti staadium: Põhiprojekt
Dokumendi nr: AR-O-03
Kuupäev / versioon: 10.06.2025
Leht: 10/11

Rekordpaiga tähis

IDA-VIRU REKORDI- JA PIIRITÄHISED

Objekti aadress: Ida-Viru Maakond, erinevad asukohad
Projekti koostaja: Doomino Arhitektid OÜ
Vastutav arhitekt: Pelle-Sten Viiburg
Töö nr: 2580

SELETUSKIRI

Projekti staadium: Põhiprojekt
Dokumendi nr: AR-O-03
Kuupäev / versioon: 10.06.2025
Leht: 11/11